

Deze nieuwsbrief is financieel mogelijk gemaakt door
**SUNHOUSING INHUUR/
VERHUUR FLEXWONINGEN**
van Wesley Sonneveld, directeur van VZM Uitzendgroep

Samen werken

**WILDE
GANZEN**
KLEIN PROJECT GROOT WERK

aan een betere toekomst!

Het Armeniëwerk gaat altijd door

In de coronajaren 2020 en 2021 konden we als Pijnackernaren Helpen Armenië niet naar het land waar we al bijna twintig jaar bij betrokken zijn. Dit jaar mocht en kon het weer. De reis- en verblijfskosten waren flink hoger dan voorheen en omdat we die zelf betalen, voelden we dat wel.

We kunnen het 'mannen' en als je ziet in wat voor ellende de armste Armeniërs leven, dan zeur je niet over gestegen vliegkosten of een taxibus die zowel heen als terug niet op tijd verscheen. Van zondag 11 tot maandag 19 september waren we in Armenië voor weer een mooie en nuttige reis.

Voor het eerst was ons nieuwe bestuurslid Leon Ammerlaan van de partij samen met echtgenote Wendy. Verder reisden mee Aad en Annemarie van Winden, Margreet, Louis en Alex van de Stichting De Carolusgulden uit Leiden en Herman en Tilly van Bussel van een andere donerende stichting die ons vele jaren heeft gesteund maar anoniem wenste en wenst te blijven. Het is altijd weer mooi om te zien hoe zo'n ver onbekend land overkomt op mensen die er voor het eerst doorheen reizen, nog onbevangen en onbevooroordeeld.

Het was een mooie nuttige reis die ook heel veel 'projectnieuws' en andere wetens-

Het wervende werk van Henny Bos gaat altijd door. Op het vliegveld in Parijs vertelt hij zijn 'goeiste' Engels over het werk van de stichting!

waardigheden opleverde waar we in deze nieuwsbrief weer verslag van doen.

We kijken terug op een nuttige maar ook heel sfeervolle projectreis.

De situatie in het land

Het zijn voor de hele wereld onzekere tijden en zeker ook voor Armenië. Een goede buur is beter dan een verre vriend. Laat nou Iran op dit moment de beste buurman zijn van het land dat verder grenst aan Turkije (dichte grenzen), Georgië (een beetje open grenzen) en Azerbeidzjan (potdichte grenzen).

Armenië, in omvang net zo groot als Nederland maar met veel minder inwoners, namelijk rond de drie miljoen, is al heel lang in conflict, dan wel in oorlog, met buurland Azerbeidzjan. Beide landen betwisten de enclave Nagorno-Karabach, een gebied binnen Azerbeidzjan waar van oudsher bijna alleen maar Armeniërs wonen. Rond 1990 hebben beide landen oorlog gevoerd over Karabach. Toen won Armenië en toen nam het ook stukken Azerbeidzjan in bezit tussen het moederland en Karabach.

Vredesonderhandelingen liepen in dertig jaar nergens op uit en in 2020 ging Azerbeidzjan in de tegenaanval met steun van Turkije, de aartsvijand van Armenië, en ook met steun van Syrische huurlingen. Azerbeidzjan had modernere middelen – onder meer drones – en Armenië was tamelijk kansloos. Uiteindelijk greep Vladimir Poetin in en sindsdien bewaken Russische troepen de gesloten wapenstilstand. Intussen zijn flinke delen van Karabach en het omringende gebied in handen van Azerbeidzjan.

Premier Nicol Pashinian ging ijlings akkoord met een nachtelijk verdrag. Als hij dat niet had gedaan dan was Karabach onder de voet gelopen. Niettemin zijn veel Armeniërs boos op de premier. Ze vinden dat hij te makkelijk

Het gaat allemaal niet vanzelf in Armenië. Ook daar is de inflatie aanzienlijk en er zijn veel zorgen over de relatie met buurland Azerbeidzjan.

akkoord is gegaan en dat dit een schande is ten opzichte van de 5.000 doden die Armenië te betreuren had, naast de vele slachtoffers in de oorlog van destijds.

Het ligt allemaal supergevoelig maar al met al zit Armenië dus in een benarde positie. Azerbeidzjan is nog steeds op oorlogspad. Toen wij er waren, laaiden de gevechten weer op, zodat we op dinsdag de dertiende september niet naar Vardenis konden om in het dorpje Ayrk een afgerond waterproject te bekijken. Er waren die nacht aanvallen geweest met diverse gewonden en ook dodelijke slachtoffers tot gevolg. Al snel was er een nieuwe wapenstilstand, maar de vrede is broos. En de premier die juist bezig was met politieke vernieuwing en aanpak van de corruptie, ziet zijn politieke tegenstanders aan zijn stoelpoten zagen. Mensen van de oude garde die graag de vroegere toestand

van verdeel en heers zien terugkeren. Intussen stijgen ook in Armenië allerlei kosten in het levensonderhoud, vooral de kosten van de energie die in de koude winters toch echt nodig is. Mensen met kleine pensioentjes zijn het eerst de dupe.

Naast de inflatie is daar het probleem dat de wisselkoers van de Dram en de Euro minder gunstig is dan voorheen. Maria Goris van Little Bridge kan minder Drammen kopen voor een Euro dan voorheen. Wij moeten dus voor een project meer euro's overmaken om het gefinancierd te krijgen. Dat heeft er al toe geleid dat we even pas op de plaats hebben gemaakt met een paar grote projecten. Even wachten op een gunstiger monetair beeld! Intussen is de situatie zodanig dat Maria Goris en Little Bridge alleen de allerarmste Armeniërs kan helpen. Ze zou alle arme Armeniërs willen helpen maar dat gaat dus niet!

De twaalf Carolusguldenflatwoningen zien er prima uit

Een aantal jaren geleden heeft Little Bridge in het stadje Vanadzor samen met de organisatie Arda twaalf woningen kunnen bouwen in een flat in aanbouw uit de Sovjettijd. De flat was slechts een karkas met tussenmuren en vloeren en jaren zo blijven staan, zoals je ook overal in het land enorme fabrieken ziet leegstaan en wegroesten. Wij zeggen altijd: een oud ijzer boer zou zijn vingers aflikken in Armenie.

Het gebouw met de twaalf appartementen waar mensen vanuit containers konden gaan wonen.

De woningen in Vanadzor waren gerealiseerd met geld van de Stichting De Carolusgulden uit Leiden. Dat is een club die in binnen- en

buitenland goede doelen ondersteunt, met name gericht op ouderen. Het fonds van De Carolusgulden is te danken aan de verkoop van een bejaardenhuis een aantal jaren geleden. Margreet, Alex en Louis, bestuursleden van De Carolusgulden, wilden natuurlijk graag dit project bezoeken en dat deden we meteen op de eerste dag. De burgemeester van Vanadzor was er ook bij. We zijn bij enkele gezinnen op bezoek gegaan en het zag er allemaal keurig onderhouden uit. De bewoners zijn nog steeds heel blij met hun huisje, dat in de plaats kwam van een gammele container. Die waren nodig na de zware aardbeving in het noorden van het land van 1988.

We zijn meer dan dertig jaar verder maar nog steeds wonen er alleen al in Vanadzor nog steeds 358 gezinnen in containers. De burgemeester vindt dat ook heel schrijnend maar kan ook geen (oud) ijzer met handen breken.

Grigoryan Sargis woont met zijn vrouw Armine en hun twee jonge kinderen, Merujan van tien en Milena van vier, in een van de twaalf woningen. Hij verdient de kost als chauffeur en zijn vrouw werkt in de verpleging. Ze hebben een gezinsinkomen van 260 euro per maand en daarmee kunnen ze het goed redden. Ze zijn nog altijd zielsblij met hun woning en dat geldt ook voor de andere gezinnen.

Het zou mooi zijn als er nog eens zo'n project tot stand zou kunnen komen. Er zijn nog wel meer flatkarkassen en ook zijn er gezinnen genoeg die heel blij zouden zijn met een kleine comfortabele woning in plaats van een vochtige tochtige container.

Jammer genoeg geen schoolspullen

Ieder jaar geeft Maria Goris met Little Bridge op allerlei plekken in het land schoolspullen en zondig ook kleding aan kinderen van wie de ouders dit zelf niet kunnen betalen.

In Armenië dragen de kinderen op school verplicht een uniform: witte blouse en zwarte rok of broek. Voor de armste gezinnen is dat of een aanslag op het gezinsbudget of gewoon niet op te brengen.

Door de stijgende kosten en door de minder gunstige wisselkoers kon Maria Goris dit jaar deze actie niet gestand doen. We willen nu kijken of we in Pijnacker-Nootdorp een of meer scholen bereid kunnen vinden om het benodigde budget voor deze actie voor hun rekening te

We willen proberen samen met scholen in Pijnacker-Nootdorp een actie op te zetten zodat Maria Goris in 2023 weer schoolspullen kan geven aan kinderen uit arme gezinnen.

nemen. Het is namelijk van heel groot belang dat ook de armste kinderen in staat zijn om onderwijs te volgen.

Aardbeien doen het nu heel goed

Little Bridge is in 2021 begonnen met het ondersteunen van beginnende aardbeienkwekers. Vorig jaar wilde het nog niet zo goed lukken, maar door veranderingen in de aanpak van de teelt, gaat het dit jaar heel goed.

De aardbeien zien er heel smakelijk uit en ze smaakten ook prima.

De kwekers liepen net zo te stralen als hun zomerkoninkjes die ze ons lieten proeven. Ze waren heerlijk fris en zoet. We hadden drie kwekers in ons gezelschap en die wilden natuurlijk het naadje van de kous weten. De heren kwekers uit Pijnacker liepen goedkeurend te knikken terwijl ze toch best kritisch zijn. Ze vonden dat de planten er prima bij stonden en dat de telers ook voor een goede aanpak van de teelt hadden gekozen. De aardbeien worden of buiten gekweekt of in plastic kassen, op kokosmatten, zodat de planten een ideale voedingsmix krijgen.

De aardbeien worden verkocht in een nabijgelegen stadje en leveren een goede prijs op. Het is voor de Armeniërs iets nieuws en zeker als gewoon heel lekker zijn dan moet het lukken. Echt mooi om het enthousiasme en de trots van het kwekersechtpaar van dichtbij te zien.

Groot feest in Berdavan

Op de eerste dag van de reis, maandag 12 september, was het meteen feestvieren geblazen. In de avonduren kwamen we aan in het stadje Berdavan, niet ver van de grens met Azerbeidzjan.

Het culturele dorps huis is daar met steun van een niet nader te noemen stichting helemaal verbouwd en opgeknapt. De boeken van de bibliotheek blijven weer droog, in de diverse ruimten vinden allerlei ontmoetingen en samenkomsten plaats en in het grote theater wordt toneel gespeeld en muziek gemaakt voor een heel groot publiek. Het is een theaterzaal die ze in Pijnacker nog maar moeten zien te realiseren. Er is plaats voor meer mensen dan in CulturA & Zo in Nootdorp. Het Culturele Huis heeft een regiofunctie.

De muziek- en dansshow was niet in de grote

Groot feest op maandagavond in het cultureel huis van Berdavan.

zaal maar in de eveneens omvangrijke hal waar de akoestiek prima bleek. Uiteindelijk gingen de voetjes van de vloer en was het groot feest. Tilly en Herman van Bussel van de financierende stichting vonden het prachtig om het helemaal af te zien en ook om te ervaren hoe veel plezier de cultuurminnende Armeniërs er aan beleven!

Druppelirrigatie voor boomkwekers

Nabij de grens met Georgië bezoeken we een voorgenomen project waarbij boomgaarden worden voorzien van druppelirrigatie.

Het gaat om een gebied van tien hectare fruitbomen waar al met al zo'n tien kwekers actief zijn. Ze werken hard om hun onderneming te laten slagen. Voor de druppelirrigatie was al een kant en klaar plan gemaakt. Het is jammer genoeg even uitgesteld omdat de wisselkoers ongunstig is en omdat de prijzen van materialen en arbeid ook opgelopen. Het is dan een kwestie van afwegen: een minder omvangrijk project er van maken of hopen dat de koers zich herstelt en het plan een jaartje later in zijn geheel proberen uit te voeren. Wordt dus vervolgd die druppelirrigatie!

De kwekers zien er reikhalzend naar uit. De verwachting is namelijk dat door een betere bewatering de productie in dit qua klimaat prettige gebied met vijftig procent gaat toenemen. Dit project wordt gesteund door Wilde Ganzen en Stichting De Carolusgulden. Met dit soort projecten wordt ook bereikt dat minder mensen wegtrekken vanuit de dorpen naar de steden.

Als iedere boom straks zo veel vruchten voortbrengt, dan is het project meer dan geslaagd.

Het project wordt ondersteund door De Carolusgulden. Op deze foto de meereizende bestuursleden van De Carolusgulden rechts naar links: Louis, Margreet en Alex. Links een van de kwekers.

Nevenvestiging van Little Bridge in Gyumri

Samen met Spitak is Gyumri een van de armste steden van Armenië. De hoofdstad Jerevan ligt in het zuiden van het land, waar het klimaat wat prettiger is en waar meer economische activiteit is.

Senya met Maria bij de nevenvestiging in Gyumri.

Het is niet voor niets dat daar ongeveer de helft van de totale bevolking woont. Er is een enorme trek vanuit de dorpen naar de stad. Het contrast is ook heel groot tussen de mondaine stad met zijn mooie winkels en prima wegen enerzijds en de dorpen met hun karrensporen anderzijds. Ofschoon er ook in de hoofdstad heel veel armoede is. Dat zie je aan de buitenkant alleen niet zo. Het noorden van Armenië is het armste deel van het land. De werkloosheid is er groot en de economie komt er moeilijk tot ontwikkeling. Ook de sociale ellende is er het grootst. Heel veel mensen wonen nog steeds in containers.

Little Bridge heeft in Gyumri, de tweede stad van het land, sinds enige tijd een nevenvestiging. Daar zit een bijzonder verhaal aan vast. Die vestiging wordt gerund door een jonge vrouw, Senya, die als kind na de aardbeving van 1988 haar vader verloor en vervolgens met haar moeder in een container terechtkwam.

Ze vertelde tijdens ons bezoek hoe moeilijk het is om aan dat containerleven te ontsnappen. Je zit daar voortdurend in de overlevingsstand. Je bent als gezin steeds bezig met het eten en drinken van en voor vandaag. Verder kijken gaat bijna niet en dus

heb je ook niet het perspectief van scholing en ontwikkeling. Als containerbewoner ben je eigenlijk een zombie die voor de gewone samenleving niet meetelt. Je hebt een beperkt blikveld en geen uitzicht op wat dan ook. Senya is dat pas gaan inzien toen ze dankzij Little Bridge en Maria Goris de kans kreeg om aan de container te ontsnappen. Ze kon in een gewoon huis gaan wonen en een opleiding gaan volgen. Intussen doet ze voor Little Bridge allerlei sociaal werk, ook in samenwerking met de sociale dienst van Gyumri waarmee Little Bridge al jaren samenwerkt. Ze bezoekt en begeleidt allerlei gezinnen die nog wel in containers wonen. In de zomer organiseert ze zomerkampen voor kinderen uit arme gezinnen die zo toch nog een soort vakantie hebben. Little Bridge is daar op meerdere plaatsen heel actief mee, evenals met maaltijdprojecten voor ouderen. Mensen van alle leeftijden uit hun benarde woonsituatie halen en ze met andere in verbinding brengen is heel belangrijk.

Het was indrukwekkend en ontroerend om het verhaal van Senya te beluisteren en om met haar vervolgens meerdere gezinnen in containers te bezoeken. Sommige gezinnen hebben nog een kleine uitkering maar een samenwonende broer en zus moesten het doen met wat ze toegestoken krijgen. Behalve uitzichtloze armoede leidt het leven in zo'n containersituatie ook tot allerlei gezondheidsproblemen.

Little Bridge helpt de gezinnen in de containers met voedsel en medicijnen. Dankzij een legaat uit Zwitserland heeft Little Bridge enkele heel schrijnende situaties kunnen oplossen door een paar huisjes aan te kopen waar die gezinnen naar toe verhuisd zijn.

Schitterend schoenenfabriekje

In Gyumri bezoeken we een schoenenfabriekje van een hard werkende familie. Het is geweldig wat we daar te zien krijgen.

Een gezinsbedrijf waar de vader, de moeder en een zoon er echt voor gaan. Ze maken een uitstekend product en zorgen meteen voor werkgelegenheid, ook voor jonge kerels en vrouwen die een afstandje hebben tot de arbeidsmarkt, zoals dat heet. Mensen met een licht-verstandelijke beperking maar ook jonge mannen die een beter pad proberen te bewandelen nadat ze op welke manier dan ook iets op hun kerfstok hadden gekregen. Het is mooi om te zien hoe het totale wordingsproces van schoenen in zijn werk gaat. Van ontwerp tot afronding. Little Bridge is bij

Wendy kapt een paar 'leerzame' schoenen bij het fabriekje!

het project betrokken door schoenen af te nemen voor onder meer kinderen uit arme gezinnen. Wendy Ammerlaan is allergisch voor heel veel – ook voor kunststof – en om-

dat de hier gemaakte schoenen volledig uit leer bestaan, koopt ze een perfect passend paar schoenen.

Het fabriekje verschaft ook werk aan jonge mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Uren lang lekker door de bergen stuiteren

Nooit eerder beleefden we in Armenië zo'n lange zo'n ruige rit als bij het stadje Vayck, waar meerdere waterprojecten zijn uitgevoerd en nog op de planning staan. Zowel voor drinkwater als irrigatie. Vayck is het centrum van achttien dorpen.

Het water komt van ver maar met steun van Wilde Ganzen komt het ter plaatse.

De gemeenschapsleider is bezig met een drinkwaterproject voor twee van die dorpen met samen rond de 1250 inwoners. Het drinkwater vanuit de bergen is niet voldoende zodat de mensen ook water uit een rivier halen dat dan voor gebruik eerst gekookt moet worden.

Vernieuwen van het systeem is heel duur. Het gaat om negen kilometer gesloten leiding en diverse tussenstations om de druk te reguleren. Het gebied is onherbergzaam en lastig te bereiken.

Grote drinkwaterprojecten

Het water stroomt en bruist.

V In het stadje Achuryan bij Gyumri bezochten we twee grote waterprojecten. Een van de projecten is al uitgevoerd, namelijk in het dorpje Basen.

Voor het tweede project in Hovit hebben we onze bijdrage tijdelijk opgeschort vanwege de inflatie en de ongelukkige wisselkoersontwikkeling. De burgemeester heeft echter zijn nek uitgestoken en is toch alvast van start gegaan met het project, omdat de regering met het oog op verlopende subsidies eiste dat het project dit jaar van start moest gaan.

In het dorpje Basen is zeven kilometer asbesthoudende waterleiding vervangen door een nieuwe leiding zodat de 1.800 inwoners van het dorp 24 uur per dag over goed drinkwater kunnen beschikken. Het gaat om drinkwater en om irrigatiewater waarmee de landbouw een stevige impuls krijgt.

De burgemeester en zijn mensen leggen met veel enthousiasme uit hoe het systeem in elkaar steekt met gesloten leidingen, open bakken, reservoirs en pompstations. Een flinke excursie al met al tot hoog in de bergen. Wilde Ganzen heeft dit project financieel mogelijk helpen maken.

Dat blijkt als we met terreinwagens op zoek gaan naar de bron hoog in de bergen. Een hobbel- en schudrit van anderhalf uur. Onderweg wordt van alles bekeken met uitleg door de deskundigen. We komen tot drie kilometer van de bergrivier die de bron is. Het is te ver lopen en te dicht bij de grens met Azerbeidzjan, het land waarmee Armenië in oorlog is. De beloning is aan het eind van de dag een warme maaltijd in een buitenrestaurant langs de stromende rivier die spoedig hopelijk niet meer nodig is voor de drinkwatervoorziening.

Hobbelend en stuiterend door de middle of nowhere om verbeterbare watervoorzieningen te bekijken.

Groot waterproject voor druiventeelt

In de coronajaren ging het werk van Little Bridge grotendeels gewoon door. Zo werd in het dorp Azatmut een groot irrigatieproject gerealiseerd waar zowel kleine kwekers als grotere druivenkwekers gebruik van maken. Bij dit project waren veel meer financiers van de partij en leverde Little Bridge een bescheiden maar toch heel belangrijke bijdrage. We bezoeken samen met wat kwekers en de lokale autoriteiten het druivengebied. We zien hoe het systeem in elkaar zit. Een oudere kweker draait symbolisch de kraan open. Er staat geen druk op de leiding. De oogst is namelijk aanstaande en dan mogen de kwekers van hun afnemers geen water meer geven omdat dit ten koste zou gaan van het suikergehalte in de druiven.

Een oudere kweker zet symbolisch de kraan open. Er staat geen druk op de leiding omdat de druiven in de eindfase vlak voor de oogst een hoog suikergehalte moeten bevatten.

Vernieuwd kindertehuis in Nor Kharberd ziet er nog steeds prachtig uit

In een kindertehuis in Nor Kharberd, niet ver van Jerevan, is jaren geleden een complete vleugel van een kindertehuis gerenoveerd. We bezoeken de gerenoveerde vleugel en die verkeert nog in perfecte staat.

De lichamelijke en verstandelijke soms zeer gehandicapte kinderen oogden stabiel en gelukkig. Een jongetje in een rolstoel probeerde zo hard mogelijk op ons in te rijden en had de grootste lol toen hij Henny Bos stevig bij zijn oren kon grijpen.

Het tehuis is het enige in zijn soort in Armenië. Vroeger was een gehandicapt kind een schande en werden deze kinderen zelfs voor de burens nog buiten beeld gehouden. De laatste jaren komt er meer aandacht voor en neemt het besef toe dat je juist in de eerste

Ernstig gehandicapt, niet kunnen praten maar toch met een brede lach op het gezicht. vijf levens-

Grote lol als je eens even goed aan de oren van Henny Bos kunt trekken.

jaren nog veel kunt doen om de beperking te beperken.

Net als in Nederland worden ook in Armenië kinderen met beperkingen en leerstoornissen zo veel mogelijk binnen de school geholpen met de vereiste therapie. De deskundigheid neemt toe. In het tehuis kunnen de 230 kinderen en jongeren schilderen, houtbewerken en keramiek maken.

Er zijn kinderen die niet kunnen praten maar zich uiten door wat ze vanuit hun eigen creativiteit maken. Het tehuis beschikt ook over paarden waar de kinderen in het kader van therapie op rijden onder begeleiding. Echt een heel bemoedigend bezoek.

Bezoek aan kerken en kloosters

Zeker met de aanwezigheid van nieuwe Armenië-reizigers was het zaak om ook kerken en kloosters te bezoeken tijdens onze reis in september. Op dag 2 moest het programma worden omgezet vanwege de opgelaaide oorlog. Toen bezochten we een prachtig kloostercomplex bij het Meer van Sevan.

Een paar dagen later is er tijd voor het kloostercomplex van Khor Virap nabij de grens met Turkije. Dit klooster heeft een grote rol gespeeld in de historie van Armenië als eerste land in de wereld met het christendom als nationale godsdienst. Dat was in het

jaar 301. Nog steeds heeft Armenië een eigen op zichzelf staande Armeense kerk met een katholicos als hoofd. Vergelijkbaar met de paus in de katholieke kerk.

Ook bezoeken we het Genocidemuseum waar je alles hoort en ziet over de volkerenmoord op de Armeniërs nu ruim een eeuw geleden. Door wat er ten tijde van de Eerste Wereldoorlog en ook al jaren daarvoor gebeurd is, is de relatie tussen Armenië en Turkije nog steeds heel moeizaam. Turkije wil het woord genocide niet horen en Armenië blijft excuses en erkenning eisen.

Op de laatste zondag bezoeken we nog een kerkdienst van de Armeense kerk met prachtige muziek en brengen we een bezoek aan het eeuwen oude klooster van Geghard.

Her en der werden hebben we eeuwen oude kloosters en kerkjes bezocht.

Een kaarsje branden...

Daar zien we hoe in Armenië een doopplechtigheid in zijn werk gaat.

Nieuwe daken voor huizen in dorpen bij Spitak

Soms is een programmadag te overladen om alle geplande projecten te bezoeken. Zo kunnen we helaas aan het eind van een dag niet meer naar Spitak om de nieuwe daken van woningen met eigen ogen te zien. Gelukkig hebben we de foto's nog!

Henny Bos ook actief in Zimbabwe: ondersteuning ook daar welkom!

Van A(rmenië) tot Z(imbabwe) is Henny Bos bezig met het ondersteunen van ontwikkelingswerk. In de Armeniëclub gaat hij al twintig jaar voorop in de strijd, maar even zo lang is hij zelf ook bezig met en betrokken bij de ontwikkeling in Zimbabwe, in zuidelijk Afrika. Totaal ander land, totaal andere omstandigheden en ook totaal andere mensen. De overeenkomst is dat ook daar 'de verdeling' niet heel evenredig is en dat mensen en gemeenschappen ondersteuning hard nodig hebben.

Henny in een van de vele klasse van het Bernard Mizeki College waar 800 leerlingen van vier tot achttien jaar les krijgen én mee-eten!

Hij kwam er voor het eerst nog voor 2000 als bestuurslid van Bloemenveiling FloraHolland en ontmoette in het dorp Chegutu de familie Cremer die bloemen teelde en exporteerde naar Nederland. Alle blanke boeren en tuinders zijn verjaagd en ook deze mensen hebben hun toevlucht moeten nemen naar Zuid-Afrika maar hun dochter Heidi en haar man Dirk wonen er nog en doen daar goed werk voor allerlei mensen, ongeacht kleur of herkomst. En zo helpt ook Henny Bos met en bij verschillende projecten.

Hij ondersteunt in Chegutu een zogenoemd Ouwenhuis. Wat wij vroeger een Bejaardenhuis genoemd zouden hebben. Het is een wooncentrum met kleine huisjes rond centrale voorzieningen waar enkele tientallen blanke bejaarden wonen. Met geld vanuit Nederland is onder meer de waterleiding vernieuwd. De keuken moet nog worden opgeknapt. De kwekerij - in het Afrikaans de plaats - is veranderd in een woongebied waar intussen zeker duizend mensen wonen. Een nieuw dorp dus. Voor rieten hutjes hoeft geen vergunning te worden aangevraagd en het voordeel boven Armenië is dat het klimaat in Zimbabwe eigenlijk altijd wel redelijk prettig is. Bloemen worden er niet veel meer gekweekt.

Via Heidi en Dirk heeft Henny een basisschool in Chegutu ondersteund met leermiddelen - onder meer leerboeken - en nu doet hij dat met een school in Marondera, enkele tien-

tallen kilometers verderop. Daar heeft ene Howard de leiding. Hij was eerst schoolhoofd in Chegutu en is dat nu in Marondera op het Bernard Mizeki College. Dit is een school voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs met rond de 800 leerlingen van vier tot twaalf en van twaalf tot achttien jaar. Ze krijgen niet alleen onderwijs maar ze worden er ook gevoed op basis van de schijf van vijf.

De school heeft een eigen boerderij met koeien, varkens en kippen, en is geheel zelfvoorzienend in de voedselvoorziening. Het gevolg

Ook bij de voormalige kwekerij in Chegutu zijn ze blij met schrijfgereedschap.

Deze jongen ziet er gezond en happy uit!

is dat de kinderen vanaf jongs af aan niet alleen maar eenzijdig maismeelpap eten maar een ideale mix van voedingsbestanddelen zodat hun hersenen zich beter ontwikkelen. Een uniek concept dat navolging verdient. Henny Bos vertelt dat ze het op de school qua organisatie, leermiddelen en personele bezetting allemaal goed voor elkaar hebben.

Ook ondersteunt Henny de maatschappelijke organisatie Yellow Bus Trust die onder leiding staat van de bevlogen Vikki. Zij en haar collega's helpen en begeleiden jonge Zimbabweanen bij het oplossen van hun problemen, zoals drugsgebruik, vroegtijdige uitval op school, terugkeer in de samenleving vanuit de gevangenis, enzovoort.

Voor verschillende benodigdheden heeft hij her en der zo'n 7.000 euro kunnen achterlaten. De fondswerving doet hij zelf en staat geheel los van de fondswerving voor Armenië. Stichting De Carolusgulden uit Leiden bijvoorbeeld richt zich op ouderenwerk en ondersteunt zowel goede werken in Armenië als in Zimbabwe. Het een gaat dus zeker niet ten koste van het ander.

Wilt u specifiek het werk in Zimbabwe ondersteunen dan kan dat via het gewone rekeningnummer: **NL 78 RABO 01 09 23 69 47** met vermelding Zimbabwe.

VOEDSELPAKKETTENACTIE

harder nodig dan ooit

Maria Goris en Little Bridge benutten de donkere wintermaanden om overal in het land de armste gezinnen van een overlevingsvoedselpakket te voorzien. Vanuit de SPHA ondersteunen we die actie al jaren lang en we werken dat veel van onze donateurs graag daar aan bijdragen.

Maria Goris met een vrouw alleen die in een container woont en echt afhankelijk is van de hulp van Little Bridge. Met een voedselpakket komt ze makkelijker de winter door.

Behalve voedsel is ook warme kleding hard nodig. Het mannetje links heeft een mooi truitje gekregen uit de voorraad die mevrouw Van der Sluis in Pijnacker weer heeft gemaakt.

Voor een bedrag van rond de veertig euro heb je een pakket met veel houdbare voedzame voedingswaren. Het vinden van de gezinnen en alleenstaanden die het hardst een pakket nodig hebben doet Little Bridge samen met sociale diensten van gemeenten en ook met kerken. We bevelen deze actie weer graag bij u aan!

Van een mooie aardappeloogst profiteert echt niet iedereen.

Een jong gezin dat met weinig moet zien rond te komen.

Colofon

Stichting "Pijnackernaren helpen Armenië"

Wilt u het werk van Maria Goris en haar Stichting Little Bridge financieel steunen, maak dan gebruik van IBAN: NL 78 RABO 01 09 23 69 47 ten name van Stichting Pijnackernaren Helpen Armenië. Onze stichting is ANBI-goedgekeurd, wat betekent dat giften financieel aftrekbaar zijn.

www.pijnackernarenhelpenarmenie.nl
info@pijnackernarenhelpenarmenie.nl

Contactpersonen

Henny Bos, voorzitter.
Oostlaan 68, 2641 DT, Pijnacker,
telefoon: 06 - 526 18 213

Sjaak Oudshoorn, secretaris/penningmeester

Leon Ammerlaan, bestuurslid
RSIN/fiscaalnummer ANBI 817429803